
Josip ELAZAR

SA PUŠKOM I GITAROM KROZ RATNI VIHOR

Josip Elazar rođen je u Doboju (Bosna i Hercegovina) 16. aprila 1916. godine, od oca Salamona, trgovca, i majke Estere (Erne, Zlate) Nahmijas, rođene takođe u trgovačkoj porodici iz Banjaluke. Pripada staroj porodici Elazar koja se pre više od pet vekova doselila u Bosnu nakon progona Jevreja iz Španije, u vreme inkvizicije. Otac Salamon je ubijen u logoru Jasenovac. Majka Erna oduzela je sebi život prilikom pokušaja hapšenja od strane ustaša 1942. godine u Doboju. Najstariji brat

Mordo (Bukus), trgovac, odveden je sa ženom Florom i ćerkom Sidom u logor Banjica 1943. godine, gde su ubijeni. Sestra Berta, udata Danon, odvedena je 1944. godine u Jasenovac. Brat Moša sa ženom i dvoje dece odveden je u logor Jasenovac, gde su svi ubijeni. Brat David, sajdžija, poginuo je u partizanima 1943. godine. Od desetoro Salamonove dece samo su Josip, sestra Sida (Ida), učiteljica, i sestra Klara, krojačica, preživeli Holokaust.

Josip je osnovnu školu završio u Doboju, a Državnu kožarsku školu u Visokom 1937. godine uz materijalnu pomoć ujaka i stipendiju jevrejskog društva „La Benevolencia“. Bavio se umetnošću od rane mladosti, naročito slikanjem i muzikom. Svirao je violinu i gitaru i lepo pevao. Od gitare se nije odvajao celog života, čak ni u ratnim godinama. Vrlo aktivno se bavio gimnastikom u sportskom sokolskom društvu. Nakon školovanja, živio je i radio u Beogradu i Splitu.

Početak rata dočekaao je u Doboju, odakle je pobegao u Split, a odatle se 1943. godine priključio borcima Narodnooslobodilačke borbe. Nakon oslobođenja nastavio je karijeru profesionalnog vojnika, napredujući do čina potpukovnika. Dobio je visoka vojna odlikovanja, među kojima i Orden za hrabrost. Posle rata je maturirao i 1952. godine završio oficirsku intendantsko-finansijsku školu u Trebinju. Nakon toga bio je zaposlen u Intendantskoj upravi Jugoslovenske Narodne Armije (JNA). Više godina radio je kao intendant u Oblasnoj vojnoj bolnici u Beogradu, sve do penzionisanja 1965. godine.

U Beogradu je bio aktivni član beogradske Jevrejske opštine. Dve uzastopne godine bio je upravnik jevrejskog letnjeg odmarališta u Zatonu Malom, kraj Dubrovnika.

Njegova velika ljubav i preokupacija bilo je slikarstvo, naročito tehnika akvarela i gvaša. Počeo je da uči slikarstvo 1950. godine kod pedagoga Đorđa Ilića, beogradskog akademskog slikara. Jedan je od osnivača Likovne grupe Doma JNA, sa kojom je izlagao grupno na preko stotinu izložbi. Prvu samostalnu izložbu imao je zajedno sa Rafajlom Talvijem 1971. godine, u organizaciji Jevrejskog istorijskog muzeja u Beogradu. Izlagao je i na grupnim izložbama sa jevrejskom tematikom. Bio je član „Likovnog kluba Đuro Salaj“ iz Beograda, sa kojim je izlagao u zemlji i inostranstvu, grupno i samostalno. Priredio je 12 samostalnih izložbi i dobio brojna likovna priznanja i nagrade od kojih je najznačajnija Gran pri „Majskih susreta Đorđe Andrejević-Kun“ 1990. godine.

Oženio se 1948. godine Milkom Ratković, sa kojom ima ćerku Vesnu, doktora psiholoških nauka i profesora Beogradskog univerziteta, udatu Radoman. Od nje ima unuke Dinu i Đorđa. Ima i posinka Radoja Tatića, prevodioca i novinara, i unuke Savu i Jovu. Preminuo je u Beogradu nakon kraće bolesti 1994. godine.

*Beg iz ustaškog Doboja i ilegalni rad u Splitu**

Kada je počeo rat 1941. godine, živeo sam u mom rodnom Doboju. Radio sam u Sekciji za obeležavanje pruge Sarajevo–Doboj, u knjigovodstvu, na poslovima figuranta. Bio sam pod uticajem komunističkih i socijalističkih ideja. U tom pravcu su na mene uticali drugovi sa kojima sam radio, posebno Vlado Kalezić, geometar (kasnije general

** Ovaj tekst autor je napisao 21. aprila 1982. godine u Beogradu, a njegova kćerka Vesna mestimično ga je dopunila.*

JNA), zatim Josip Jovanović, Uzunović i Eraković. U Sokolskom društvu, čiji sam član bio od svoje 6. do 20. godine, stekao sam brojne prijatelje svih vera i narodnosti. U to vreme, u zemlji se osećala fašizacija, posebno uticaj Hitlerovog nacionalsocijalizma, čije su ideje propagirali i pojedinci iz Doboja. Sećam se Jovice Savića, sina dobojskog pekara, koji je od usta odvajao kako bi školovao sina u Pragu da bi postao arhitekta, a on se umesto toga vratio u Doboj glave pune hitlerovskih ideja. Sa njim sam se potukao u jednoj žučnoj raspravi, zastupajući nezavisnost naše zemlje i suprotstavljajući se ideologiji fašizma.

Dolaskom ustaša i Nemaca, nastalo je doba bespravljia, ubijanja, pokrštavanja na katoličku veru, denunciranja i odvođenja u logore. Odnosi među ljudima, komšijama, odmah su se poremetili. Križarska organizacija okupljena oko katoličke crkve bila je sve aktivnija i agresivnija. Jevreji su pod prinudom odvođeni na rad kod nemačke vojske iza bivšeg Sokolskog doma ili u logore. Tragika tih malih vrednih trgovaca, lekara, obučara i kočijaša bila je u tome što su Jevreji. U takvoj atmosferi trgovac građevinskim materijalom Renert i njegova supruga, starac i starica, da ne bi bili odvedeni u logor, svesno su se otrovali u svojoj sobi. Kao najistaknutije ustaše pamtim Glavanića, iz berberske radnje na staroj stanici, zatim Mahnića, koji je bio glavni organizator deljenja Jevrejima žutih traka, i dobojske babice čijeg se imena ne sećam. Kao organizator ustaške vlasti posebno se isticao bankovni činovnik Dusper, okoreli ustaški logornik. On me je jednog dana zaustavio na ulici i naredio da mu se svakog dana u 11 časova moram javljati u ustaško poverništvo. Kada je otišao na drugu dužnost, morao sam se i nadalje javljivati novom ustaškom logorniku, katoličkom svešteniku sa dva doktorata, perfidnom dr Kamberu. Na javljanjima kod te dvojice bio sam brutalno ispitivan, pljuvan i na različite načine ponižavan, osetivši tada svu gorčinu zlostavljanja. Kada su mi na ruku stavili žutu traku, otišao sam na staru železničku stanicu i pred hotelom „Maks Griza“, gde je bilo mnoštvo ljudi, od jednog Nemca dobio takav šamar da ga neću zaboraviti do kraja života. To je bila kap koja je prelila čašu. Doneo sam čvrstu i neopozivu odluku da pobegnem iz Doboja i borim se protiv fašizma.

Nije bilo lako napustiti Doboj. Pod drugim imenom, sa lažnim dokumentima, zajedno sa sestrom Idom krenuo sam na put u neizvesnost. U vozu kojim smo putovali prišao mi je vojnik u uniformi bivše avijacije. Nisam ga odmah prepoznao, ali me je on podsetio ko je. Rekao je: „Znam da si u teškoj situaciji, nemoj misliti da sam zaboravio da si mi pre mnogo godina spasio život, kada sam se davio u reci Bosni. Ako mogu da ti pomognem, ja sam spreman“.

Pošto sam video da pred sobom imam odlučnog i hrabrog mladića, predložio sam mu da umesto da izađe iz voza u Rajlovcu, kuda se zaputio, krene sa nama do Sarajeva, i da mene i sestru sprovede pod puškom kroz vojni izlaz iz železničke stanice gde su agenti ustaša dočekivali sumnjive i odvodili ih u logor. Mustafa, to mu je bilo ime, sestru i mene je bezbedno sproveo pored straža i tako nam najverovatnije spasao živote.

Istog dana otišli smo vozom za Mostar. Odatle smo, posle mnogo peripetija, stigli brodom u Split, 12. septembra 1941. godine, gde nas je italijanska vlast stavila u zatvor. Pušteni smo iz zatvora da, navodno, nastavimo put za Klis, u Nezavisnu Državu Hrvatsku, a zapravo smo ilegalno ostali u Splitu. Tamo je živela naša sestra Klara, udata za splitskog trgovca Mentu Altarasa. Oni su nas prihvatili i pomogli da se snađemo. Zaposlio sam se kao trgovački pomoćnik u Mentovoj radnji u Bosanskoj ulici broj 6.

Imao sam utisak da su Italijani u primeni fašističkih ideja bili mnogo nedosledniji od nemačkih nacista. Međutim, taj utisak su kvarili lokalni fašisti predvođeni A. Hofmanom i Đ. Savom. Sećam se antisemitskog plakata italijanskih fašista koji je osvanuo na kupalištu Bačvice, 1941. godine. Te godine su okupatori izbacili sve jevrejske učenike iz osnovnih i srednjih splitskih škola. Slično je bilo i sa činovnicima i trgovcima. Bio sam očevidac zlodela grupe crnokošuljaša predvođenih najomraženijim splitskim fašistom Đovanijem Savom. Upali su u jevrejski hram usred molitve. Tu je bilo batinanja, ranjavanja i uništavanja svetih predmeta i imovine hrama. Izbacili su sve molitvenike, stare knjige i dokumente kroz prozor i na sred trga zapalili lomaču. Istovremeno su polupali izloge Morpurgove knjižare i sa tim knjigama potpaljivali već rasplamsalu vatru.

Ja sam se odmah povezao sa Narodnooslobodilačkim pokretom preko Jozefa Danona, časovničarskog pomoćnika, Cadika Danona i Izidora Fincija. Jednog dana rekli su mi drugovi da sam dobio zadatak da prenesem paket bombi konspirativnom licu. U zakazano vreme, na vrh Bosanske ulice, primio sam paket i na obali ga predao naznačenoj osobi. Kada sam jednom prilikom posle rata o tome govorio mom rukovodiocu iz tih vremena Đorđu Lisici, on mi je rekao: „E moj šjor, tako smo mi proveravali ljude za Narodnooslobodilački pokret. Nisi ti nosio bombe već kamenje“. Kada sam svojim držanjem i radom zadobio poverenje drugova, početkom 1943. godine primljen sam u Narodnooslobodilački odbor trgovinskih pomoćnika i činovnika i posle postao rukovodi-

lac tri ilegalne grupe koje sam vodio sve do odlaska u partizane. Među njima su bili Jozef Pesah, Jure Radić, David Memez, Albert Eškenazi, Fanika Grof i drugi. Upoznao sam mnoge ilegalce, izuzetne ljude, kakav je bio moj rukovodilac Šime Krstulović, aktivan, konspirativan, sa dubokom verom u našu pobjedu, koju je umešno prenosio na svoje saradnike, zatim dr Silvije Altaras, liječnik, Splitsanin, humanista, poznavalac marksizma i veliki polemičar. Mnogo puta sam ga zatekao u magacinu roba njegovog brata Mente, kako u svojoj „ambulantni“ leči i previja ranjene partizane. Moj stariji brat David i sestra Ida, sa kojima sam stanovao u centru Splita, takođe su bili uključeni u ilegalni rad, ali smo to kri-li jedni od drugih zbog velike konspiracije i rizika, mada smo naslućivali tako nešto. Prvi put sam to shvatio kada sam video užurbanog Davida kako cepa i baca u toalet neke papire, u trenutku kada nam je policija bila pred vratima stana. Oboje su kasnije otišli u partizane ali se samo Ida vratila živa. David je poginuo u borbi kod sela Jabuke, blizu Sinja, kao borac Mosorskog partizanskog odreda. Bio je odličan časovničar, pedantan i savestan radnik. Bio je drag, strpljiv, miran i tolerantan čovek.

JOSIP ELAZAR je pohađao oficirsku intendantsko-finansijsku školu u Trebinju. Snimak je napravljen juna 1952. godine

Koncem 1941. godine Ida, Klara, David i ja veoma smo brinuli za sudbinu naših roditelja koji su u Doboju ostali sami. O drugoj braći i sestrama nismo mnogo znali. Ja i sestra tada smo rešili da jednoj Splitsanki, katolikinji, platimo i pošaljemo je u Doboju, kako bi im nekako

pomogla, eventualno ih izvukla odande i spasila. Kada se vratila u Split, ispričala nam je sledeće: „Vaš otac Salamon odveden je u Jasenovac. U vaš stan na starom sajmištu uselio se jedan ustaški kapetan. Majka je morala da mu bude sluškinja i bila je maltretirana. Kada sam stigla u Doboju, ona je već bila mrtva“. Oduzela je sebi život pred ustaško hapšenje. Sprovod i ukop izvršili su dobojski muslimani. Kasnije mi je Branko Popović, jasenovački logoraš, inače Dobojski, pričao da je svojim očima video kad je moj otac u Jasenovcu ubijen udarcem toljagom po glavi. Bio sam očajan i nesrećan, moju tugu teško je pretvoriti u reči. Pustio sam bradu u znak žalosti i dugo je nosio. Velika uteha i duševno pročišćenje u teškim časovima bila mi je moja gitara.

Split je odigrao veliku ulogu u prihvatanju brojnih izbeglica, naročito Židova, i dao veliku podršku ilegalcima, Komunističkoj partiji i oslobodilačkom pokretu. Duboko sam uveren da je malo gradova imalo tako patriotsko, gordo i vanredno dobro organizovano stanovništvo kao što je to imao Split. Najbrojnija je bila omladina. Ilegalni rad bio je veoma živ iako je u Splitu živelo mnogo italijanskih agenata. Na sastancima ilegalnih grupa određivali su se zadaci i planirale akcije, kao što su: pisanje parola masnom bojom, skrnavljenje fašističkih simbola, bacanje bočica tuša na table sa imenima ulica ispisanim na italijanskom, deljenje letaka, prikupljanje odeće, obuće, zavoja, lekova, flaša (za tenkove) za partizane, prikupljanje oružja i podataka o neprijateljskim magacinima. Nikad neću zaboraviti kakvo smo divno osećanje, samopouzdanje i veru u uspeh oslobodilačke borbe doživeli kao ilegalci kada je 1. maja 1942. godine uspela akcija i zalepršala se crvena zastava na crkvi Sv. Duje, ili prilikom akcije na italijansku glazbu na splitskoj rivi, kada je napravljen dar-mar koji je teško opisati, pa od tada nekoliko meseci glazba nije prolazila gradskim ulicama.

Oblačim vojnu uniformu i uzimam pušku u ruke

Kada je život u Splitu postao krajnje opasan jer su hapšenja bila svakodnevna, rešio sam da odem u partizane. Septembra 1943. napustio sam grad sa jednom ilegalnom grupom. Otišli smo u Žernovicu sa oružjem da bi se povezali sa 18. četom Mosorskog odreda u Dubravama u koji smo tada stupili.

Sa sobom sam svuda, uz ranac i pušku, nosio gitaru kojom sam razgaljivao dušu sebi i umornim i gladnim borcima tokom predaha i odmora. Jedne večeri, pored logorske vatre u šumi, svirao sam i pevao sve što sam znao, od bosanskih sevdalinki do sefardskih balada. Borci

su bili oduševljeni a mnogi ganuti do suza. Jedan od njih prišao mi je sa suzama u očima i iz pocepanog šinjela izvukao kocku šećera, obri-
sao je pažljivo rukavom i pružio mi je na dar. To je bio poklon kojeg
se uvek sećam.

*Tokom ratnih dana,
uz ranac i pušku,
nosio je i gitaru
kojom je razgaljivao
dušu sebi i umornim
i gladnim borcima.
Od nje se nije
odvajao ni kasnije,
na slobodi.*

Kasnije sam prebačen u Stari Grad na Hvaru, u IV operativnu zo-
nu. Odlazim u Italiju gde postajem politkomesar radne čete u partizan-
skom logoru Castro di Lece. Zadatak mi je bio okupljanje naših konfi-
niranih drugova i formiranje prekomorske brigade u Castro di Lece.

Posle su me premestili u Gravinu, kao komandanta intendantske
čete. Dolaskom u Italiju život je postao mnogo lakši, više nije bilo stra-
ha i gladi. Musolini je kapitulirao, saveznici dolaze i sloboda je bila na
vidiku. Ja sam se bavio i kulturnim radom (bio sam sekretar odbora za
kulturu), slikao sam i ispisivao plakate, organizovao svečanosti, svirao i
pevao uz gitaru. Završio sam sa uspehom i kurs za vožnju automobila.

Put kojim sam krenuo vodio me je u članstvo Komunističke par-
tije, 1944. godine. U Partiju su me primili Nikola Dotlić i Mate Raos,
bila je to partijska jedinica Auto škole Gravina (Italija). U Gravini sam
obavljao mnoge odgovorne dužnosti: bio sam pomoćnik glavnog in-
tendanta i zamenik komandira četvrte čete auto-škole. Februara 1945.
imenovan sam za komandanta transportne auto-kolone u kojoj je bilo
36 kamiona, popularnih „dodževa“, i vojne opreme, kao i lečenih pr-
voboraca koje je trebalo prebaciti od luke Bari do Beograda. Krenuli
smo 9. februara iz Barija, preko Dubrovnika, Crne Gore, Tirane, Ohri-
da, Skoplja, sve do Beograda. Put kroz Albaniju bio je najteži. Napa-
dale su nas bande pljačkaša, pogotovo noću, ometajući nam napredo-

vanje. Na kraju, posle velikih napora, bez velikih gubitaka, srećno smo stigli u Beograd krajem marta.

Prezime i ime ELAZAR JOŠO J.A.Ž.M.W. Cim Polozaj: <i>politkomesar</i> Bataljon: <i>deseti bataljon</i> Brigada: <i>4. brigada</i> Divizija O A L E Seko: DOBOJ Srez: DOBOJ Benovian: BANJALUGA Stupio u partizane: 20.11.1943 Godine starosti: 22.11.1918 Cim u biv. Jug. kraljev. Dosadašnje zanimanje: <i>prof. muzike</i> Bratno stanje: <i>neima</i>	II. I. NI. OPIS Stan: <i>2. stan</i> O-1: <i>2. stan</i> Lice: <i>2. stan</i> No: <i>2. stan</i> Rasa: <i>2. stan</i> Usta: <i>2. stan</i> Brada: <i>2. stan</i> Brkove: <i>2. stan</i> Osnob. znaci: <i>2. stan</i> Pohvale Kazne 27.11.1947 ZAMINIK 1. LOPJENA Mlad Doboj
--	---

Partizanska legitimacija JOSIPA ELAZARA, izdata novembra 1943. godine

Kad sam stigao u oslobođeni Beograd, raspoređen sam u III bataljon auto-puka u kojem sam bio politkomesar prateće čete štaba automokomande. Bio sam zadovoljan što sam opet u ovom gradu, tu sam imao rođake i prijatelje. Rešio sam da i dalje ostanem na radu u JNA.

Rad Josipa Elazara „Sumračni predeo“, gvaš

Započeo sam novi život u oslobođenom Beogradu, srećan što sam ostao živ i sa velikim nadama u budućnost. Naravno, bol za izgubljene

nim roditeljima i brojnom rodbinom nikada nije minuo niti može da bude potisnut u zaborav.

Sa mnom su sve vreme, i na slobodi, i dalje ostale puška i gitara.

U MOJIM SLIKAMA I CVETOVIMA

Još u meni živi uspomena
u slikama i cvetovima
na mrtve druge...

koliko hrabrih i nevinih...
ko će na sve humke staviti
belu hrizantemu...

Sretnem njihove
oči, lica, grč, osmeh
u pupoljcima i vrbama,
ja živ, a oni mrtvi
razgovaramo...

Lutam cvetnim poljima,
razgovaram sa drugovima
i kolonama,
koje mi se vraćaju
u slikama i pupoljcima.

Koliko je rasuto grobova
zemljom,

Josip Elazar

PRILOG JOSIPA ELAZARA

Stanovništvo, žrtve fašizma i borci NOR-a
jevrejskog porekla iz Doboja 1941. godine

Redni broj	Prezime i ime	Srodstvo	Zanimanje	Žrtva fašizma	Učesnik NOR	Primedba
1.	Levi Boja	supruga pok. Isaka (Kuće)	domaćica	logor	-	-
2.	Levi Donka	kći	domaćica	-	-	udata Skutari
3.	Levi Rifka	kći	domaćica	logor	-	
4.	Levi Jakica	sin	trg. polj. ?	-	-	umro
5.	Levi Binjo	sin	krojač	ubijen	-	-
6.	Levi Moni	sin	trg. polj.	-	učesnik NOR	živ
7.	Elazar Salamon		trgovac	ubijen u Jasenovcu		
8.	Elazar Erna (Zlata)	supruga	domaćica	nađena obešena u kući		
9.	Elazar David	sin	urar	-	poginuo 1943. u selu Jabuka kod Sinja	
10.	Elazar Ida	kći	učiteljica	-	učesnik NOR	živa
11.	Elazar Josip (Joža)	sin	kožar. tehn. p. puk. JNA	učesnik NOR	živ	
12.	Pesah Simha	udova pok. Davida	domaćica	-	-	-

Redni broj	Prezime i ime	Srodstvo	Zanimanje	Žrtva fašizma	Učesnik NOR	Primedba
13.	Pesah Majer (Buki)	sin Davida	trgovac	logor	-	-
14.	Pesah Angelina	supruga	domaćica	logor	-	-
15.	?	kći	dete	logor	-	-
16.	Pesah Jozef	sin Davida	trgovac	-	-	-
17.	Pesah Sida	supruga	domaćica	ubijen	-	-
18.	Pesah Rita	kći	dete	-	-	-
19.	Pesah Albert	sin Davida	trgovac	-	-	-
20.	Pesah Sofija	supruga	domaćica	-	-	-
21.	Pesah Cita	kći	dete	-	-	-
22.	Pesah David	sin	dete	-	-	-
23.	Trinki Moric		štampar	logor	-	-
24.	Trinki Aneta (rod. Pesah)	supruga	domaćica	logor	-	-
25.	Atijas Blanka	udova Salamona	domaćica	logor		
26.	Atijas Berta	kći Blanke	krojačica	logor		
27.	Atijas Mordo	sin	fijakerist	logor		
28.	Atijas Micika	supr. Morde	domaćica	logor		
29.	Atijas Mikica	sin Blanke	obučar	-	-	umro
30.	Atijas Mirta	kći Blanke	domaćica	logor		ud. Flajšer
31.	Atijas Mošo	sin	urar	-	poginuo 1943.	
32.	Flajšer Jakob		gostioničar	logor		imao dva sina
33.	Flajšer	?????	hotelijer	logor		imao sina i kćerku
34.	Flajšer Elza	kći Maksa	domaćica	logor		ud. Ščeta
35.	Flajšer Josip (Joži)	sin Maksa	knjigovođa	?		
36.	Abesberg Emil		dir. banke	logor		
37.	Abesberg Julka	supruga	domaćica	logor		
38.	Abesberg Anita	kći	bank. čin.			

Redni broj	Prezime i ime	Srodstvo	Zanimanje	Žrtva fašizma	Učesnik NOR	Primedba
39.	Isković Adolf		gostioničar	logor		
40.	?	supruga	domaćica			
41.	Isković Joži	sin	porez. čin.			
42.	Dr Ileš Vojislav		veletrg. drv.	logor		
43.	Ileš Ilona	supruga	domaćica			živa
44.	Ileš Stjepan (Pišta)	sin	zubar			živ
45.	Ing. Levi Mojsije		šef sckcije	Jasenovac		
46.	Levi Flora	supruga	domaćica	logor		
47.	Levi Mario	sin	učenik			živ
48.	Altarac Majer		trg. pomoćn.		poginuo u borbi	ud. Ščeta
49.	Altarac Lorica	supruga	domaćica		učesnik NOB	
50.	Altarac Lonika	kći	dete		učesnik NOB	
51.	Altarac Santo		trg. pomoćn.	logor		imao dvoje dece
52.	?	supruga	domaćica	logor		
53.	Lesić Zvonko		činovnik	Jasenovac		
54.	Lesić Rahela (Micika)	supruga	domaćica			živa
55.	Angelus Puba		veletrgovac			umro
56.	Skutecki Greta		domaćica			udata Icković (živa)
57.	Renert Leopold		trgovac građev. mat.	otrovaio se		
58.	?	supruga	domaćica	otrovala se		
59.	Renert Etelka	kći	domaćica			udata Saračević (živa)

Primedba: – Prezime i ime štampano masnim slovima znači da je reč o glavi porodice ili samcu.

– Menahem (Davida) Elazar („Mento“) rođen je u Doboju. Činovnik ureda za osiguranje radnika u Sarajevu. Upućen u Jasenovac. Iz logora pobjegao i stupio u Četvrti krajiški odred NOV. Poginuo maja 1942. godine kod Čemernice. U Doboju nije bio 1941. godine.

Beograd, septembra

Sastavio
 Josip Elazar
 p. pukovnik JNA u penziji (S.R.)